

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ - ХАСКОВО

Отчет за дейността на РИОСВ- Хасково през 2015г. (резюме)

1. Обобщен анализ на контролната дейност на РИОСВ-Хасково за 2015г

Общият брой обекти, подлежащи на контрол от РИОСВ-Хасково за 2015г е 1583бр. В одобрения План за контролна дейност на инспекцията за годината са заложили 884 проверки на 700 обекта. Извършените през 2015г планирани проверки са 852 бр. на 682 обекта или планът за контролна дейност е изпълнен 97,4%. 63 от проверките са изпълнени като комплексни, по два или повече компонента или фактора на околната среда.

Сравнението с 2014г, когато при планирани 858 са реализирани 832 проверки на 665 от 688 планирани обекти води до извода, че въпреки увеличението брой на планираните проверки и обекти през 2015г е постигнато по-добро изпълнение и като брой и като процент на изпълнение на плана (97,0% през 2014г). Така планоно е проверено спазването на екологични изисквания от по-голям брой обекти, подлежащи на контрол.

Едновременно с провеждането по график на планови проверки през годината са извършени и 670 извънредни проверки на 565 обекта. Най-много са проверките по писма/заповеди на министъра на околната среда и водите – 168 бр. Значителен е броят на проверките по постъпили жалби и сигнали – 163 (от тях 41 се отнасят за бедстващи екземпляри от защитени видове). 116 са проверките по изпълнение на дадени предписания, а 89 - участията в ДПК. Останалите са проверки по писма/заповеди на областни управители, на кметове, по постъпили инвестиционни намерения, по издаване на разрешителни/регистрационни документи, по актуализиране на текущи санкции и др.

Общият брой на проверките по отделните компоненти и фактори е 1522, доста по-голям от броя на реализираните през 2014г 1247 проверки.

2. Административно- наказателни мерки

През 2015г. са наложени общо 18 еднократни и текущи санкции по реда на чл.69 от ЗООС, от които 3 за замърсяване на въздуха и 15 за замърсяване на водни обекти. През отчетната година експертите при РИОСВ-Хасков са съставили 55 акта за нарушения на екологичното законодателство. Броят на издадените от директора на РИОСВ НП е 46 на обща стойност 96 800лв. През 2014г са съставени 29 АУАН и издадени 27 НП.

Постъпилите в инспекцията сигнали през изминалата година са общо 182 бр. (41 касаят бедстващи индивиди от защитени видове). От тях 114 са основателни, 39 – неоснователни, а 26 са препратени по компетентност на съответните органи. Във връзка с постъпилите сигнали са дадени 84 предписания, съставени са 7 акта и са издадени 6 наказателни постановления, с които са наложени глоби и имуществени санкции за 7500 лв; наложена е една санкция по чл.69 от ЗООС за 350 лв.

3. Силни страни

Допреди няколко години на територията, контролирана от РИОСВ- Хасково съществуваша 2 „горещи точки“ – гр.Кърджали и гр.Димитровград. В момента производствената дейност на ОЦК – Кърджали е прекратена, а за изходящите газове от ТЕЦ „Марица 3“ АД, Димитровград е изградена сероочистваща инсталация. Преустановено е изпускането на отпадъчни газове със съдържание на замърсители над нормите за допустими емисии (НДЕ) от „Неохим“ АД, Димитровград. Всички предприятия – източници на емисии във въздуха в района на Димитровград вече спазват НДЕ, а в Кърджали минимални превишения се констатира само за 1 обект. В резултат е постигнато трайно спазване на нормите за КАВ в двата района по отношение замърсяването от промишлени източници.

За постигане спазване на нормите за заустваните води през февруари 2015г „Каменица“ АД, Пловдив, Пивоварна Хасково въведе в експлоатация допълнително анаеробно стъпало за първоначално третиране на смесен поток отпадъчни води преди действащата ПСОВ (инвестиция в

размер на 2350000 евро). В края на 2015г е въведено и ново пречиствателно съоръжение към ПСОВ – микроситов барабанен филтър. През годината на дружеството бяха налагани ежемесечни санкции за неспазване на определените норми, но от 26.07.2015г нормите са спазени и санкцията е отменена.

„Неохим“ АД, Димитровград предприе действия за преразглеждане на КР. С издаване на новото КР през 2015г бяха разрешени съответни промени в експлоатираните инсталации, бяха поставени по-строги условия към заустваните води и емисиите в атмосферата. Изпълнени бяха мерки за снижаване замърсеността на изпусканите води. Предстои изграждане на пречиствателно съоръжение за инфилтрат и въвеждане в експлоатация на депо за опасни и неопасни производствени отпадъци.

С финансиране по Оперативна програма Околна среда през годината бяха завършени интегрирани водни проекти и въведени в експлоатация ГПСОВ-Момчилград, ГПСОВ-Кърджали и ГПСОВ-Свиленград, което ще подобри екологичното състояние на р.Върбица, яз.„Студен кладенец“ и р.Марица.

В резултат от извършената контролна дейност от направление „УООП“ през 2015г са установени 10 юридически и физически лица, които извършват нерегламентирано третиране на ИУМПС. След съставени актове и дадени предписания нерегламентираните дейности са преустановени, две от лицата са привели площадките в съответствие с нормативните изисквания и вече са получили разрешение за дейности по третиране на отпадъци от МПС, а други две са подали заявления за получаване на разрешение.

След проверки и дадени предписания през годината са закрити 31 бр. нерегламентирани сметища. За съжаление се констатира, че продължава изхвърлянето на разнородни отпадъци по населените места, в близост до речни корита и пътната инфраструктура.

В началото на 2015г Регионалното сдружение на общините - гр.Харманли въведе в действие сепарираща инсталация за битови отпадъци с цел минимизиране количествата на отпадъците, предназначени за обезвреждане и в съответствие с изискването за предварително третиране на отпадъците преди депониране. През 2015г. Община Хасково - Оператор на „Регионален център за третиране на неопасни отпадъци за общините Хасково, Димитровград и Минерални бани“ въведе в експлоатация нова клетка на депото. Към обекта вече са изградени и функционират и 5 бр. пиезометри за собствен мониторинг на подземните води – два преди отпадъчното тяло и три след него по посока движението на подземните води.

През 2015г. приключи окончателно работата по проект DIR-5113325-7-97 „Реализиране на дейности по опазване, поддържане и възстановяване на местообитания и популации на видове на територията на резерват „Вълчи дол“ и поддържани резервати „Женда“, „Борака“, „Боровец“ и „Чамлъка“. С реализацията на заложените дейности и изпълнените технически и инфраструктурни подобрения е постигнато съществено подобрене на превантивната охрана и условията за стопанисване на мрежата защитени територии изкл. държавна собственост в териториалния обхват на Инспекцията, а с прилагането на изготвените по проекта Планове за управление на резерватите ще се осигури дългосрочното им устойчиво развитие.

В резултат на засиления контрол върху билкозаготвителните пунктове за спазване изискванията на ЗЛР през последните години се забелязва тенденция за коректно и законно събиране на билки в съответствие с издадените разрешителни и заплащане на таксите към съответните Общини и ДГС.

В Спасителния център за диви животни- Стара Загора са изпратени за лечение и възстановяване 35 бедстващи екземпляри от защитени видове.

4. Качество на атмосферния въздух

Качеството на атмосферния въздух на територията, контролирана от РИОСВ – Хасково се следи от един стационарен пункт: пункт “РИОСВ - Хасково”, (градски фонен) и две автоматични станции: АИС „Раковски“ в гр. Димитровград” (градски фонен) и АИС ”Студен кладенец”, гр.Кърджали (градски фонен). Пунктовете се обслужват от Регионална лаборатория– Хасково.

Контролирани замърсители в **ръчен пункт “РИОСВ”- гр. Хасково** са: ФПЧ₁₀, кадмий и полициклични ароматни въглеводороди-ПАВ, серен диоксид и азотен диоксид.

През 2015г. са регистрирани 68 наднормени средноденонощни стойности за ФПЧ₁₀, а средногодишната концентрация от 38,45µg/m³ не превишава регламентираната средногодишна концентрация от 40µg/m³. Броят на превишенията надхвърля регламентирания в *Наредба № 12 от 15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен,*

въглероден оксид и озон в атмосферния въздух допустим брой за една календарна година – 35 бр. През 2014г. са отчетени 78 стойности, превишаващи средноденоношната норма, а средногодишната концентрация е $40,37 \mu\text{g}/\text{m}^3$. В сравнение с предходната година се наблюдава ясна тенденция на намаляване както на броя на регистрираните превишения, така и на средногодишната концентрация.

В автоматична станция АИС **”Раковски”** се наблюдават следните замърсители: ФПЧ₁₀, серен диоксид, озон, азотни оксиди, въглероден оксид, амоняк и сяроводород.

През 2015г. при допустими 35 бр. превишения са регистрирани 66 средно-деноношни концентрации на ФПЧ₁₀, превишаващи нормата от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (пробовземната апаратура не е работила през цялата година поради ремонтни дейности). Средногодишната концентрация – $45,233 \mu\text{g}/\text{m}^3$ също превишава нормата от $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. През 2014г. са регистрирани 133 наднормени средноденоношни стойности и средногодишна концентрация от $56,18 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Налице е тенденция на намаляване на средногодишната концентрация на ФПЧ₁₀.

През 2015г. и 2014г. не е регистрирано нито едно превишение на нормите по показател серен диоксид. Това е доказателство за постигнато трайно добро качество на атмосферния въздух в района на Димитровград и за чувствителна разлика в сравнение с предходни периоди.

По друг наблюдаван показател - озон през 2015г. са регистрирани 135 превишения на осемчасовите средни стойности на краткосрочната целева норма от $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$. регистрирани са и 9 превишения на прага за информиране на населението от $180 \mu\text{g}/\text{m}^3$ след които в изпълнение на изискванията на *Наредба № 12 от 15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух* са предприети необходимите мерки за своевременно предоставяне на информация на засегнатото население на електронната страница на РИОСВ-Хасково.

За останалите наблюдавани показатели в Димитровград не са регистрирани превишения на съответните норми.

В автоматична станция АИС **„Студен кладенец”, Кърджали** се наблюдават замърсителите: ФПЧ₁₀, арсен, кадмий, олово и полициклични ароматни въглеводороди и серен диоксид.

През 2015г. са регистрирани 76 наднормени средноденоношни стойности за ФПЧ₁₀, а средногодишната концентрация от $37,49 \mu\text{g}/\text{m}^3$ не превишава регламентираната средногодишна концентрация от $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. През 2014г. броят на наднормените стойности е 69, а средногодишната концентрация е $38,26 \mu\text{g}/\text{m}^3$. В сравнение с 2014г. се наблюдава увеличаване на броя на регистрираните наднормени средноденоношни стойности, но по-ниска стойност на средногодишната концентрация за ФПЧ₁₀.

Измерените средногодишни концентрации за кадмий, олово и арсен не превишават съответните средногодишни норми за кадмий.

В пунктовете за мониторинг на КАВ в градовете Хасково, Димитровград и Кърджали и през 2015г. продължава регистрирането на наднормено съдържание на ФПЧ₁₀ през зимните месеци, в резултат от повишеното потребление на твърди горива в битовия сектор и характерните за сезона безветрие, мъгли и температурни инверсии, създаващи условия за задържане и натрупване на атмосферните замърсители в приземния слой. Но в резултат от изпълняваните мерки, заложи в Програмите за подобряване на КАВ на съответните общини в последните години в Хасково и Димитровград се забелязва ясна тенденция на намаляване броя на регистрираните наднормени средноденоношни стойности за ФПЧ₁₀, както и по-ниски нива на средногодишните концентрации. За Хасково и Кърджали е постигнато спазване на средногодишната концентрация от $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Нивото на средногодишната концентрация все още е най-високо за гр. Димитровград.

Във връзка с управлението на качеството на атмосферния въздух през 2015г. Община Димитровград актуализира програмата си КАВ, предстои актуализация на програмите и на общините Хасково и Кърджали.